

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN

2020

THÔNG ĐIỆP CỦA TỔNG THƯ KÝ 2021

ÔNG VŨ ÁNH DƯƠNG

Phó Chủ tịch thường trực kiêm Tổng thư ký,
Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)

Thưa quý vị,

Một năm nữa lại trôi qua, khi những thách thức của một năm đầy biến động được chuyển hóa thành bản lĩnh và quyết tâm cho chặng đường tiếp theo, chúng tôi nghĩ rằng đã đến lúc cùng nhau nhìn lại bức tranh toàn cảnh năm 2020. Có thể nói, chúng ta đã đi qua một năm rất khác biệt, bởi trận đại dịch bất ngờ trên quy mô toàn cầu và bởi những điều chúng ta đã làm và sẽ phải làm.

Không khó để nhận thấy tất cả chúng ta đã vất vả ra sao để vượt qua năm vừa rồi trước sự bùng phát và lây lan của Covid-19 – một trong những đại dịch tồi tệ nhất lịch sử thế giới. Suy thoái kinh tế năm 2020 khiến giao thương quốc tế đình trệ, nhiều chuỗi cung ứng đứt gãy và quan hệ đối tác trong kinh doanh bị tổn hại về mọi khía cạnh. Nhận thức được những khó khăn chung, thay vì bi quan, VIAC đã lựa chọn đổi mới với thách thức, sát cánh bên doanh nghiệp song song hướng tới mục tiêu chinh phục những thành tựu mới trong hoạt động giải quyết tranh chấp bằng các phương thức thay thế (ADR).

Trước hết, để phản ứng kịp thời với những thông tin và diễn biến đầu tiên về Covid-19, VIAC đã ban hành các thông báo và hướng dẫn cho các bên tham gia các vụ trọng tài và hòa giải, đặc biệt về phiên họp giải quyết tranh chấp và các cuộc gặp gỡ trao đổi thông tin, tài liệu, để vừa đảm bảo vận hành quy trình tố tụng vừa đảm bảo an toàn cho các bên trong giai đoạn dịch bệnh. Trong thời kỳ giãn cách xã hội, các bên được khuyến nghị khai thác tối đa các công cụ trực tuyến như nộp tài liệu qua email hay tiến hành các cuộc gặp gỡ, trao đổi và phiên họp giải quyết tranh chấp thông qua hình thức teleconference hoặc video-conference. Chuyển qua giai đoạn “bình thường mới”, các công cụ trực tuyến vẫn được sử dụng, nhưng các phiên họp bắt đầu được tổ chức trực tiếp hoặc lai giữa trực tuyến (online) và ngoại tuyến (offline) trong bối cảnh tuân thủ nghiêm ngặt các quy định phòng chống dịch bệnh.

Theo đó, thống kê hoạt động ghi nhận năm 2020 là năm tiến hành số phiên họp lai nhiều nhất từ trước đến nay tại VIAC.

Mặc dù Covid-19 nhìn chung đã gây ra nhiều bất lợi cho quá trình tố tụng trọng tài tại các tổ chức trọng tài trên thế giới nói chung và tại VIAC nói riêng, song đây cũng là cơ hội để VIAC tìm kiếm những cơ hội mới ẩn sau những thách thức. Trong một thế giới công nghệ tiến bộ, Covid-19 và những lệnh hạn chế đi kèm đã làm dấy lên và gia tăng nhu cầu sử dụng các dịch vụ trực tuyến. Vì vậy, bên cạnh các công cụ trực tuyến thường được dùng trong tố tụng trọng tài và hòa giải truyền thống kể trên, chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu và phát triển các nền tảng giải quyết tranh chấp theo hình thức trực tuyến (ODR) mới, chú trọng vào trọng tài và hòa giải. Trong khi trọng tài trực tuyến vẫn đang được nghiên cứu, hòa giải trực tuyến đã bước vào giai đoạn cuối và sẽ sớm được ra mắt trong năm 2021. Với việc phát triển ODR, ứng dụng kỹ thuật số và trực tuyến hóa một phần hoặc toàn bộ quá trình tố tụng trọng tài hoặc hòa giải, chúng tôi hy vọng sự cải tiến nói trên sẽ góp phần tiết kiệm thời gian và chi phí cho các bên khi tham gia giải quyết tranh chấp tại VIAC.

Năm 2020 cũng là năm mà chúng tôi dành nhiều thời gian để phát triển các sản phẩm kết hợp nhiều phương thức ADR và chính thức đưa vào áp dụng (i) Gói Hòa giải – Trọng tài (Med-Arb) và (ii) Quy trình liên thông Trọng tài – Hòa giải – Trọng tài (Arb-Med-Arb). Các cơ chế kết hợp này để ngỏ cơ hội hòa giải cho các bên vào bất cứ thời điểm nào trong quá trình giải quyết tranh chấp. Mặt khác, trong mọi trường hợp, trọng tài sẽ là phương án dự phòng, phần nào tạo áp lực cho các bên nỗ lực cao nhất để hợp tác giải quyết tranh chấp một cách thiện chí, hoặc trọng tài sẽ giải quyết toàn bộ tranh chấp nếu hòa giải không thành. Đặc biệt, Quy trình liên thông Trọng tài – Hòa giải – Trọng tài (Arb-Med-Arb) của chúng tôi là quy trình lần đầu tiên được ra mắt tại Việt Nam trong số những cơ chế kết hợp tương tự trên thế giới.

Cá nhân tôi cho rằng các phương thức trực tuyến và phương thức kết hợp nêu trên là những điểm sáng trong một năm đầy biến động như 2020. Bởi lẽ, điều này không chỉ là những thành tựu đạt được giữa khó khăn, mà còn là những dấu mốc cho sự phát triển của ADR tại Việt Nam trong những năm sắp tới.

Một nỗ lực nữa của chúng tôi để hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp phần nào đó là giảm phí trọng tài và hòa giải khi làn sóng COVID-19 đầu tiên tràn vào Việt Nam. Mối quan tâm hàng đầu của chúng tôi là COVID-19 không nên cản trở việc sử dụng phương thức giải quyết tranh chấp trọng tài và hòa giải, từ cả góc độ thủ tục và cả góc độ chi phí tham gia giải quyết tranh chấp. Do đó, khi giảm phí, chúng tôi mong muốn hỗ trợ doanh nghiệp về mặt tài chính trong khoảng thời gian khó khăn này. Có lẽ, VIAC là trung tâm trọng tài đầu tiên trên thế giới đưa ra đề xuất như vậy, điều mà chúng tôi hy vọng sẽ là quyết định kịp thời và có ý nghĩa đối với các doanh nghiệp đang có tranh chấp và mong muốn giải quyết tranh chấp.

Trong năm 2020, VIAC tiếp tục hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp cập nhật các kiến thức về pháp lý và ADR, thậm chí hoạt động này còn được nâng cao hơn trong thời kỳ dịch bệnh. Tận dụng khoảng thời gian “nghỉ” trong khi giãn cách xã hội cùng với sự gia tăng trong việc ứng dụng các công cụ trực tuyến, VIAC cùng với các đối tác đã tổ chức các chuỗi hội thảo trực tuyến và phát hành nhiều ấn phẩm chuyên môn. Chủ đề xuyên suốt của các hội thảo trực tuyến và ấn phẩm trải dài từ các khía cạnh lý thuyết và thực tiễn về ADR, các công cụ pháp lý liên quan, cho đến cập nhật các thay đổi của quy định pháp luật. Số liệu thống kê cho thấy đã có 7.000 lượt tham dự trực tuyến và 185.000 lượt xem lại các hội thảo trực tuyến cùng hàng nghìn lượt tải về các ấn phẩm đã phát hành. Trong số các hoạt động nói trên, cần phải kể đến Tuần lễ Trọng tài và Hòa giải Việt Nam (VAW 2020) lần đầu tiên được tổ chức tại Việt Nam bao gồm 11 sự kiện với sự tham gia của 20 đối tác và hơn 50 diễn giả đến từ Việt Nam và

nước ngoài, thu hút hơn 2.000 người tham dự trực tiếp tại chỗ và qua hình thức trực tuyến cùng hơn 40.000 lượt xem lại các video thu hình hoạt động. Với những nỗ lực này, VIAC mong muốn là góp thêm một nguồn thông tin đa dạng về chính sách và quy định pháp luật nói chung và kiến thức về ADR nói riêng.

Cuối cùng, VIAC đã đưa ra một quyết định đặc biệt trong thời kỳ dịch bệnh này, đó là chuyển trụ sở sang địa điểm mới đồng thời nâng cấp đồng bộ hệ thống cơ sở vật chất đối với văn phòng VIAC tại Hà Nội và Tp. Hồ Chí Minh. Hệ thống này bao gồm nhưng thiết bị hiện đại, ứng dụng phù hợp các công nghệ kỹ thuật số nhằm tạo cho các bên trải nghiệm tiện nghi nhất trong quá trình tham gia giải quyết tranh chấp bằng trọng tài hay hòa giải.

Có lẽ những nét điểm xuyết trên đây phần nào đã dựng lên bức tranh toàn cảnh về hoạt động của VIAC trong một năm khủng hoảng và nhiều biến động. Với chúng tôi, năm 2020 khó khăn không chỉ mang lại thuần nhãnh thách thức mà còn mở ra cả những cơ hội mới cho VIAC, cho hoạt động ADR tại Việt Nam và trên thế giới. Một mặt, VIAC nhanh chóng ứng đế đảm bảo vận hành và thâm chí vận hành tốt hơn nữa trong đại dịch, bằng cách cải tiến thủ tục tố tụng sao cho phù hợp, khai thác các công cụ trực tuyến cũng bàn hành và chính thức áp dụng các cơ chế kết hợp, đồng thời cung cấp các ghi chú và hướng dẫn cho các bên. Bên cạnh đó, với sự lưu tâm đặc biệt dành cho ODR, tôi tin rằng nỗ lực của VIAC sẽ không chỉ giải quyết các vấn đề về Covid-19 mà còn trở thành tương lai của giải quyết tranh chấp trong thời đại công nghệ kỹ thuật số. Mặt khác, VIAC tiếp tục duy trì sự hỗ trợ cập nhật kiến thức do các chuyên gia của chúng tôi thực hiện, với hy vọng rằng nhiều doanh nghiệp, luật gia và những người quan tâm có thể tiếp cận và cập nhật nhanh chóng các thông tin mới nhất, từ đó góp phần thúc đẩy sự phát triển của ADR và ODR.

Nhìn lại năm 2020, tôi có niềm tin rằng đại dịch Covid-19 đã tạo nên cú hích mạnh mẽ và là cơ hội cho những ai dám đổi mới với thử thách, dám thay đổi để thích nghi và để đạt được những tiến bộ mới, giá trị mới. Thật tự hào khi chúng ta được chứng kiến tinh thần này trong từng hành động của Chính phủ và mỗi người dân Việt Nam trong năm vừa qua, và ắt hẳn còn trong những năm kế tiếp. Và vì thế, chúng ta có quyền tin tưởng vào một tương lai tươi sáng hơn, một chặng đường mới với nhiều bước tiến mạnh mẽ cùng những thành tựu mới.

Ông VŨ ÁNH DƯƠNG

Phó Chủ tịch thường trực kiêm Tổng thư ký,
Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)

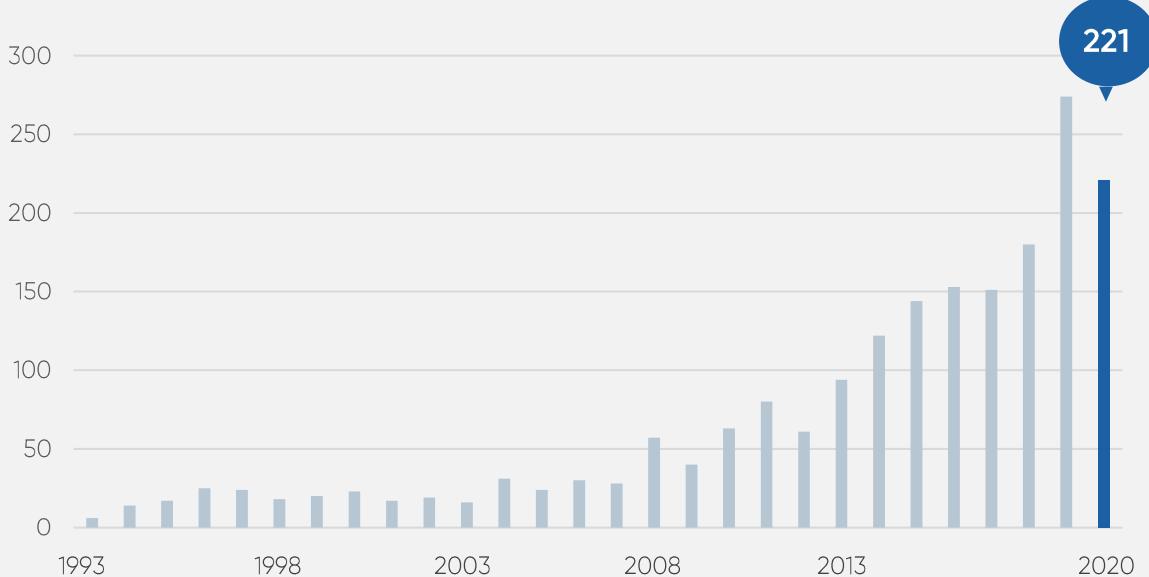
2020

THỐNG KÊ HOẠT ĐỘNG
GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP

01

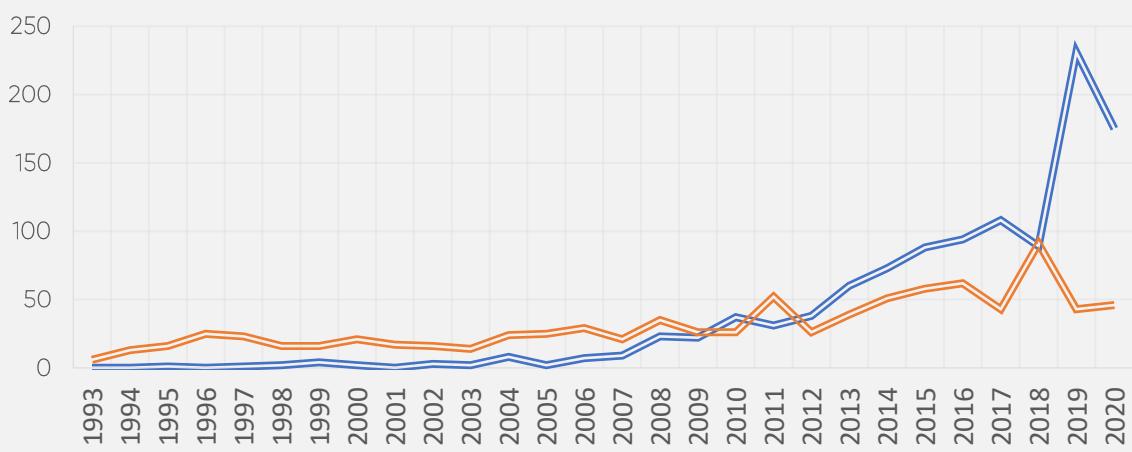
Hoạt động giải quyết tranh chấp tại VIAC

Số vụ tranh chấp VIAC thụ lý (giai đoạn 1993-2020)

Năm 2020, tổng số vụ tranh chấp VIAC thụ lý vẫn duy trì ở mức trên 200 vụ. Trong đó số vụ tranh chấp có các bên là doanh nghiệp Việt Nam, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài tại Việt Nam (FDI) chiếm 79,2% và số vụ tranh chấp có ít nhất một bên mang quốc tịch nước ngoài chiếm 20,8%.

— Trong nước — Quốc tế

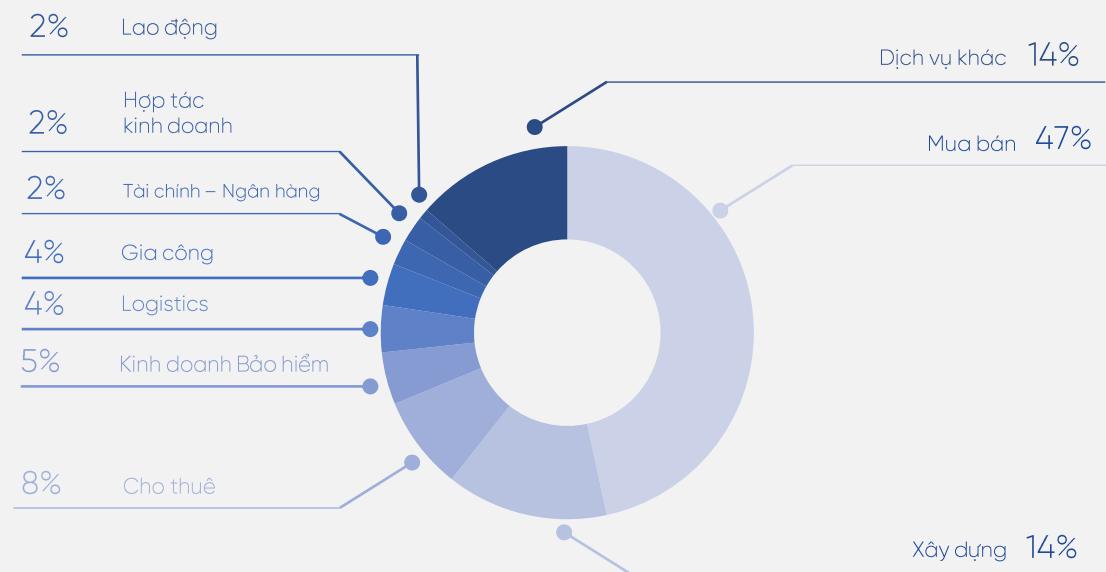
01

Hoạt động giải quyết tranh chấp tại VIAC

Thống kê lĩnh vực giải quyết tranh chấp năm 2020

Lĩnh vực tranh chấp	Số lượng
Mua bán	103
Xây dựng	31
Cho thuê	18
Kinh doanh Bảo hiểm	10
Logistics	9
Gia công	8
Tài chính – Ngân hàng	5
Hợp tác kinh doanh	5
Lao động (Thỏa thuận bảo mật và không cạnh tranh)	2
Dịch vụ khác	30

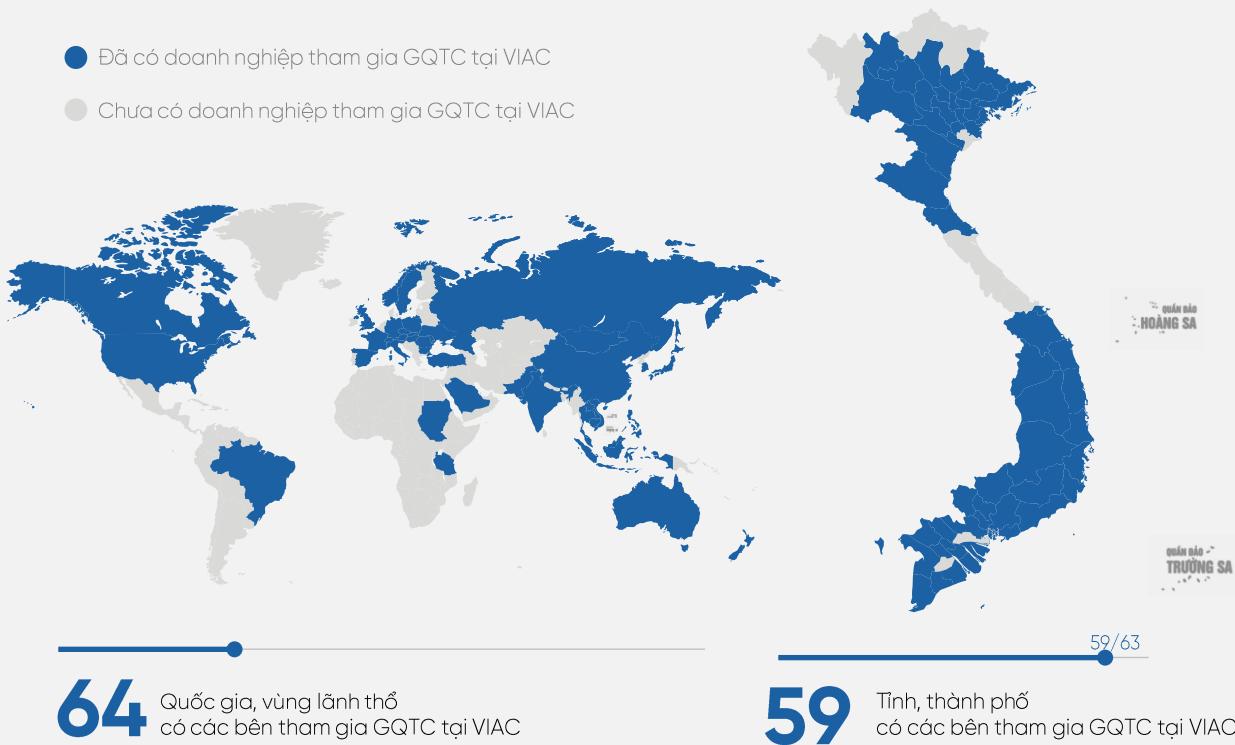
Lĩnh vực phát sinh các vụ tranh chấp mà VIAC thụ lý trong năm 2020 rất đa dạng. Trong đó, mua bán hàng hóa tiếp tục là lĩnh vực có số vụ tranh chấp thụ lý và giải quyết cao nhất tại VIAC trong năm qua với 103 vụ, chiếm 47% tổng số vụ. Thứ hai là lĩnh vực xây dựng chiếm 14% và Cho thuê (bất động sản, tài sản v.v.) chiếm 8%. Đáng chú ý, năm 2020 là năm thứ hai VIAC vụ tranh chấp trong lĩnh vực lao động, cụ thể là tranh chấp liên quan đến Thỏa thuận bảo mật và không cạnh tranh (NDA).

Hoạt động giải quyết tranh chấp tại VIAC

Thống kê các bên tham gia giải quyết tranh chấp tại VIAC

- Đã có doanh nghiệp tham gia GQTC tại VIAC
- Chưa có doanh nghiệp tham gia GQTC tại VIAC

TOP 03 quốc gia
có nhiều doanh nghiệp tham gia GQTC tại VIAC

Trung Quốc

Singapore

Hàn Quốc

Top 05 tỉnh thành
có nhiều doanh nghiệp tham gia GQTC tại VIAC (năm 2020)

01 TP. Hồ Chí Minh

02 Hà Nội

03 Đồng Nai

04 Long An

05 Bình Dương

Hoạt động giải quyết tranh chấp tại VIAC

VND **17.021** TỶ

TỔNG TRỊ GIÁ TRANH CHẤP

(tương đương \$ 740 triệu)

221 NGÀY

Thời gian giải quyết
tranh chấp trung bình

29

Vụ tranh chấp có ngôn ngữ
trọng tài là tiếng nước ngoài

6

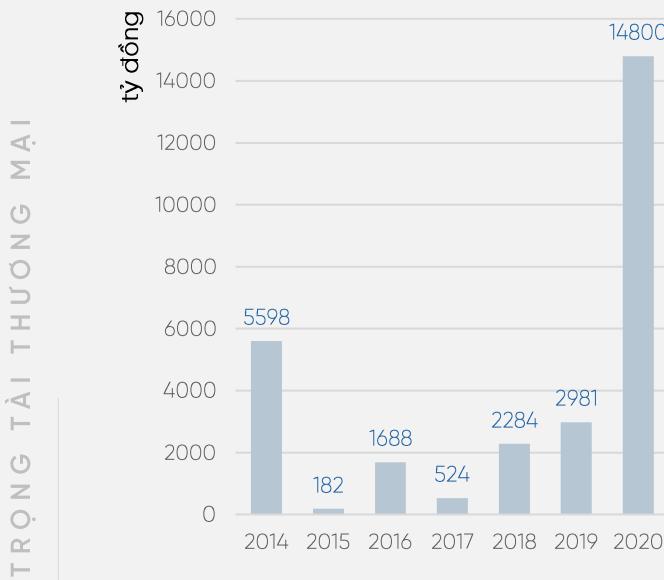
Vụ hòa giải thành

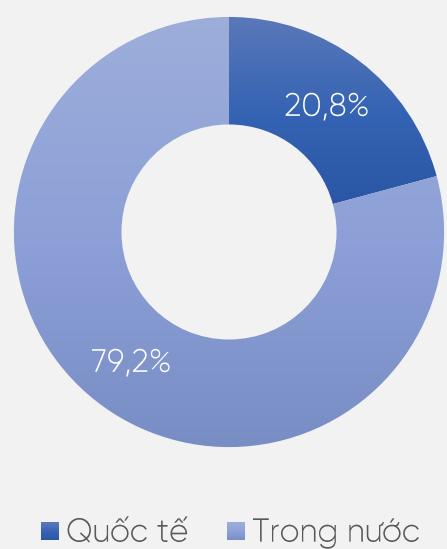
VND **77** TỶ

TRỊ GIÁ TRANH CHẤP TRUNG BÌNH
(tương đương \$ 3,3 triệu)

Trị giá tranh chấp LỚN NHẤT (2014 – 2020)

Tính chất tranh chấp năm 2020

Hoạt động giải quyết tranh chấp tại VMC

Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp bằng hòa giải

10

Số vụ tranh chấp
VMC thụ lý

Tổng trị giá tranh chấp

974.2

TỶ ĐỒNG

~ 42,35 TRIỆU USD

Lĩnh vực tranh chấp

Xây dựng
Mua bán hàng hóa
Sở hữu trí tuệ

05/10

VỤ

Có hòa giải viên được chỉ định bởi các bên (dưới sự hỗ trợ của VMC)

02/10

VỤ

Có sự tham gia của luật sư

05/10

VỤ

Hòa giải thành công và các bên đều tự nguyện thi hành

02/10

VỤ

Hòa giải viên được công nhận bởi Trung tâm giải quyết tranh chấp hiệu quả (CEDR)

02/10

VỤ

Có thủ tục hòa giải được tiến hành bằng ngôn ngữ nước ngoài (tiếng Anh)

HÒA GIẢI THƯƠNG MẠI

2020

MỘT NĂM NHÌN LẠI

Đẩy mạnh các hoạt động trực tuyến

32 SỰ KIỆN TRỰC TUYẾN

với đa dạng nội dung cập nhật các xu thế giải quyết tranh chấp bằng phương thức thay thế (ADR), các quy định pháp luật mới v.v..

18 BÀI GIẢNG TRỰC TUYẾN

xoay quanh chủ đề pháp luật về hợp đồng

Chuyên đề 13 Một số lưu ý khi giải quyết tranh chấp h...	Chuyên đề 12 Một số lưu ý khi giải quyết tranh chấp h...	Chuyên đề 11 Kỹ năng thương lượng, hòa giải tron...	Chuyên đề 10 Tranh chấp hợp đồng và các phương...	Chuyên đề 9 Hợp đồng vô hiệu và xử lý hậu quả hợp...
Chuyên đề 8 Các vi phạm hợp đồng thường gặp và chế tài...	Chuyên đề 7 Chấm dứt thực hiện hợp đồng và thanh lý...	Chuyên đề 6 Kỹ năng thực hiện hợp đồng	Chuyên đề 5 Kỹ năng làm thủ tục công chứng và đăng ký...	Chuyên đề 4 Kỹ năng sử dụng các mẫu hợp đồng trong gia...

Bộ ấn phẩm Covid-19 hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp

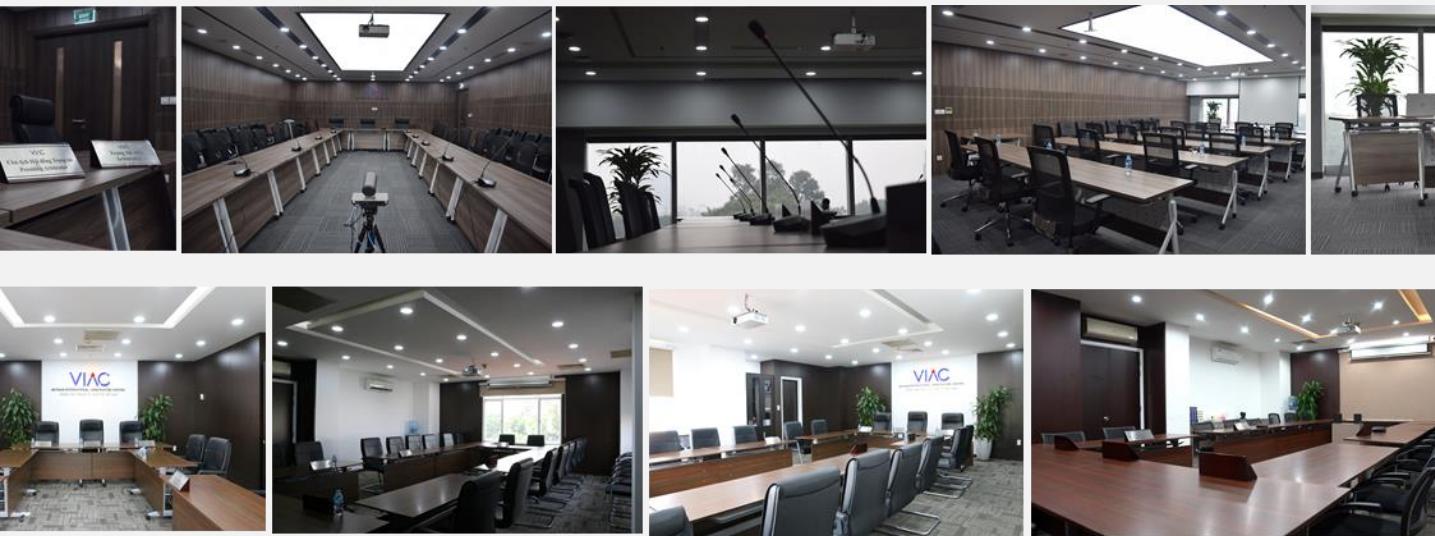
Nhằm hỗ trợ cho các doanh nghiệp Việt Nam trong tình hình đại dịch Covid-19 đã và đang ảnh hưởng đến nền kinh tế toàn cầu nói chung và Việt Nam nói riêng, Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC) đã thực hiện và giới thiệu **Ấn phẩm điện tử Covid-19: Chuyển động thị trường và lăng kính pháp lý**.

Ấn phẩm là sự tổng hợp ý kiến của các chuyên gia VIAC dưới góc độ pháp lý về dịch bệnh Covid-19 và ảnh hưởng của nó đến hoạt động của doanh nghiệp. Từ các đánh giá khách quan, các chuyên gia cũng đồng thời đúc kết những lưu ý cần thiết cho doanh nghiệp để khắc phục khó khăn hiện tại, hướng đến việc khôi phục hiệu quả sau đại dịch. VIAC đã tiến hành tổng hợp lại cũng như cung cấp bài viết đầy đủ chi tiết để doanh nghiệp có thể sử dụng như một cuốn cẩm nang thông tin tham khảo về các vấn đề pháp lý cần thiết.

Nâng cấp hệ thống cơ sở vật chất

📍 Hà Nội

📍 Tp. Hồ Chí Minh

Những năm gần đây, phương thức giải quyết tranh chấp bằng trọng tài và hòa giải thương mại đã ngày càng phổ biến và nhận được nhiều sự quan tâm của luật sư, cộng đồng doanh nghiệp. Tại Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam, nếu như trước đây trung bình mỗi năm chỉ thụ lý 30 – 40 vụ thì hiện nay, con số này đã tăng nhanh lên khoảng 200 vụ với nội dung tranh chấp rất đa dạng.

Gần 30 năm hoạt động trong lĩnh vực giải quyết tranh chấp, VIAC luôn không ngừng nỗ lực để làm tốt hơn dịch vụ trọng tài và hòa giải thông qua các hoạt động như:

- o liên tục cải tiến quy trình giải quyết tranh chấp vừa tuân thủ các quy định pháp luật Việt Nam vừa tiệm cận các chuẩn mực và thực tiễn quốc tế;
- o tiếp tục nâng cao trình độ nghiệp vụ của đội ngũ nhân sự;
- o thường xuyên nâng cấp hệ thống cơ sở vật chất và các trang thiết bị tại trụ sở chính Hà Nội và văn phòng chi nhánh Tp. Hồ Chí Minh nhằm phục vụ tốt hơn cho doanh nghiệp tham gia giải quyết tranh chấp.

Với hệ thống phòng xử đạt chuẩn quốc tế, được trang bị đầy đủ thiết bị và công nghệ hỗ trợ hiện đại; cùng các phòng họp vệ tinh đa năng phục vụ hoạt động trao đổi của Hội đồng trọng tài và của các bên, VIAC hứa hẹn sẽ trở thành địa điểm lý tưởng để tiến hành giải quyết các vụ tranh chấp chuẩn ngang quốc tế.

VIAC cho rằng, cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại là một trong những phương tiện cần thiết phục vụ cho việc giải quyết tranh chấp thân thiện – minh bạch – hiệu quả hơn, hy vọng trong thời gian tới VIAC sẽ được đồng hành, mang lại những trải nghiệm dịch vụ chuyên nghiệp và sự hài lòng tốt nhất cho cộng đồng doanh nghiệp.

VIAC

vmc

Trung tâm
Hoà Giải
Việt Nam

TRUNG TÂM TRỌNG TÀI QUỐC TẾ VIỆT NAM

Trụ sở chính Hà Nội

- 📍 Tầng 6 Tòa tháp VCCI, số 9 Đào Duy Anh, phường Phương Mai, quận Đống Đa, Hà Nội
- 📞 0243.574.4001
- 📠 0243.574.3001

Chi nhánh Hồ Chí Minh

- 📍 Tầng 5 Tòa nhà VCCI, số 171 Võ Thị Sáu, Quận 3, tp. Hồ Chí Minh
- 📞 84.8. 3932 1632
- 📠 84.8. 3932 9555